

послідовно реалізуючи стратегічні завдання податкової політики України в ринкових умовах.

Список джерел інформації:

1. Тарасюк Г. М. Планова діяльність як системний процес управління підприємством : монографія / Г. М. Тарасюк. – Ж.: ЖДТУ, 2006. – 469 с.

2. Білоцерківець В.В. Роль податкової та фіскальної політики в забезпеченні розвитку національної економіки: таксономічний ракурс / В. В. Білоцерківець. // Економіка. Управління. Інновації. - 2015. - № 1.

3. Карлін М.І. Особливості фіскальної політики країни в кризовий період: досвід країн-членів ЄС для України / М. І. Карлін // Економічний форум. - 2015. - № 3. - С. 384 - 390.

Гаврись М.О., старший викладач, Харків, НТУ «ХП»

ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ СТРОКІВ КОРИСНОГО ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В ОБЛІКУ

Основними критеріями для визначення строків корисного використання окремих об'єктів основних засобів (ОЗ) у бухгалтерському (і податковому) обліку, протягом яких ці ОЗ також будуть надалі амортизуватися, є, як правило, п.п. 138.3.3 п 138.3 ст. 138 Податкового кодексу України (ПКУ), а також очікуваний строк експлуатації цих об'єктів. ПКУ, який, фактично, є законом України, визначає мінімально допустимі строки корисного використання для окремих груп ОЗ, з метою недопущення завиСОких темпів їх амортизації, які, на думку законодавців, є економічно необґрунтованими і призводять до ухилення підприємствами від сплати податку на прибуток. Часто, для спрощення облікових процесів, саме їх і обирають підприємства не тільки для податкового, але і для бухобліку. Очікувані строки експлуатації об'єктів ОЗ визначаються бухгалтерією і відповідальними особами. Вони можуть бути і більшими за

мінімально допустимі строки корисного використання, визначені ПКУ. Часом у процесі визначення строків корисного використання виникають досить складні питання. Наприклад, як бути, якщо очікувані строки експлуатації об'єктів ОЗ, визначені на підприємстві, є меншими за строки, визначені ПКУ? Якщо в експлуатацію вводиться об'єкт ОЗ, який раніше вже експлуатувався на іншому підприємстві? Якщо експлуатацію вводиться новий екзотичний об'єкт ОЗ, щодо якого відповідальні особи не впевнені, до якої групи ОЗ його віднести?

Відповіді на ці питання вже не є настільки простими. В цілому, строки використання ОЗ, встановлені ПКУ, є досить обґрунтованими з економічної точки зору у більшості випадків. Суттєві проблеми з ними можуть виникнути у транспортних компаній, що інтенсивно експлуатують сучасні автомобілі. Ресурс їх основних агрегатів, таких як ДВЗ та коробка передач, розрахований, в основному, на 150-200 тис. км. Експлуатуючи такі авто по 250 днів на рік з денним пробігом лише 200 км, їхній річний пробіг складатиме 50 тис. км., тобто ресурс основних агрегатів вичерпається за 3-4 роки, а в екстремальних умовах – значно раніше, у той час як амортизувати такі авто необхідно не менше 5 років. Цю проблему можна було б вирішити за допомогою виробничого методу нарахування амортизації, але його використання без врахування норм ПКУ щодо строків використання було заборонено для усіх середніх та великих підприємств. Також, великі строки експлуатації ОЗ призводять до втрат підприємствами амортизаційних відрахувань внаслідок інфляції. До 2015 р. ці втрати можна було частково компенсувати за рахунок індексації ОЗ, але на сьогодні і така можливість відсутня. Тому, навіть якщо очікуваний строк експлуатації ОЗ є меншим за встановлений ПКУ, використовувати доведеться все одно останній, а зношеним об'єктам ОЗ – проводити капітальні ремонти. Принаймні, витрати на них можна законно списати на витрати звітного періоду. Якщо в експлуатацію вводиться об'єкт ОЗ, що вже раніше був у вжитку, то логічно було б зменшити строк корисного використання для нього на термін, протягом якого він вже перебував в експлуатації, або ж, якщо такі дані відсутні, на строк, визначений експертною

комісією чи незалежним оцінювачем. Однак, у листі, опублікованому на сайті Головного управління ДФС у Тернопільській області, прямо сказано, що у податковому обліку у таких випадках можна використовувати строки з бухобліку, але тільки у тих випадках, якщо вони є більшими, за строки з п.п. 138.3.3 ПКУ. Тобто, для об'єктів ОЗ, що вже були у вжитку, підприємства мають використовувати ті ж правила, що і для нових. Непорозуміння щодо того, до якої групи віднести той чи інший об'єкт ОЗ, може виникнути для груп 3, 4, 5, 6, 9 і 15. Варіантів дій у підприємств у таких випадках небагато. Вони або можуть або обрати групу з найдовшим мінімальним строком експлуатації, або залучити незалежного експерта-оцінювача, що є ефективним, але дорогим варіантом, або безпосередньо узгодити це питання з місцевими органами ДФС, або ж скористатися розробленим нами Класифікатором ОЗ, представленим у дисертаційній роботі на тему «Облік основних засобів: надходження, переоцінка, відтворення».

Гавриш П.О., к.е.н, корпоративний аудитор, Ханау (ФРН), Хереус Холдінг ГмбХ
Гавриш О.М., к.е.н, професор, Харків, НТУ «ХПІ»
Гавриш О.О., старший викладач, Харків, НТУ «ХПІ»

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ СТВОРЕННЯ РИНКУ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Земля – це основа життєвого простору, головне джерело забезпечення продовольчих потреб людства, а відтак і ключовий фактор соціальної стабільності, тобто унікальний, стратегічний актив. Отже, було б некоректно розглядати землю як звичайний товар чи сировину. Водночас, земля, зокрема і земля сільськогосподарського призначення, має і економічні аспекти, оскільки є об'єктом господарської діяльності людини. Відповідно, постає проблема врегулювання правових питань, пов'язаних з користуванням та власністю на землю.